

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра організації та економіки фармації

Силабус навчальної дисципліни
«Медичний та фармацевтичний менеджмент»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 120 годин, 4 кредити ЄКТС. Семестр: I I рік навчання.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра організації та економіки фармації Одеса, вул. Маршала Малиновського, 7
Викладач (-і)	д.фарм.н., проф. Унгурян Л.М. к.фарм.н., доц. Беляєва О.І.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Беляєва Оксана Іванівна +380503367875 oksana.belyayeva@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 13.00 до 15.00 кожної середи Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного вівторка. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – закономірності, принципи формування, функціонування та розвитку системи управління організацією в галузі охорони здоров'я, зокрема у фармації.

Пререквізити і постреквізити дисципліни (місце дисципліни в освітній програмі):

Пререквізити: економіка та організація охорони здоров'я та фармацевтичного бізнесу; інформаційно-аналітична підтримка в управлінні закладами охорони здоров'я; бізнес – планування в сфері охорони здоров'я та фармацевтичному бізнесі; медичне та фармацевтичне право.

Постреквізити: стратегічний менеджмент; управління проєктами в медицині; фінансовий менеджмент; HR-менеджмент з циклом психології управління.

Мета дисципліни: опанування здобувачем знань та формування професійних компетентностей щодо сучасного управління і маркетингової діяльності організацій галузі охорони здоров'я, зокрема фармації.

Завдання дисципліни:

- отримання ґрунтовних знань щодо основних понять і категорій фармацевтичного менеджменту;
- формування у здобувачів вмінь і навичків управління організаційними процесами та організаційною поведінкою персоналу
- сприяння формуванню управлінського мислення та отриманню практичних навичок щодо прийняття управлінських рішень з побудови структури, дизайну фармацевтичної організації.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- основні принципи та закони діяльності організації в галузі охорони здоров'я, зокрема у фармації;
- основні поняття і категорії менеджменту організацій в галузі охорони здоров'я, зокрема у фармації;;
- етапи життєвого циклу організації та особливості менеджменту на різних етапах життєвого циклу організації;
- механізми створення, реєстрації та ліцензування підприємств різної організаційно-правової форми в галузі охорони здоров'я, зокрема у галузі фармації;
- специфіку управління суб'єктів господарювання в галузі фармації.

Вміти:

- обґрунтовувати та визначати оптимальну форму господарювання організації;
- визначати та формувати організаційну структуру організації;
- вирішувати комплексні управлінські (виробничі, фінансові, маркетингові, кадрові та інші) завдання з метою підвищення показників ефективності діяльності організації.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій та практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання.

Лекція.

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, та кейси з визначених сучасною проблематикою завдань.

Самостійна робота: самостійна робота ґрунтується на: роботі з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовкою до практичних занять та ситуаційних завдань.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Менеджмент і підприємництво. Суб'єкти підприємництва в галузі охорони здоров'я та умови їх господарювання

Підприємництво та підприємства у фармації. Особливості підприємницької діяльності у галузі фармації. Класифікація фармацевтичних підприємств. Організаційні форми Порядок державної реєстрації та ліцензування фармацевтичного підприємства. Підприємницькі ризики та збитки. Ліквідація підприємницької діяльності. Бізнес і соціальна відповідальність. Форми виявлення соціальної відповідальності підприємця. Етика бізнесу.

Тема 2. Методи фармацевтичного менеджменту.

Сутність і класифікація методів фармацевтичного менеджменту. Характеристика методів фармацевтичного менеджменту за впливом на керовану систему: економічні, технологічні, соціально-психологічні та адміністративні. Стандарти фармацевтичного управління. Комплекс належних фармацевтичних практик.

Тема 3. Сполучні процеси у менеджменті закладів охорони здоров'я.

Управлінські рішення: сутність, класифікація, чинники впливу. Комунікації та інформація у фармацевтичному менеджменті. Характеристика комунікаційного процесу. Характеристика фармацевтичної інформації. Документообіг фармацевтичного підприємства.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра організації та економіки фармації

Автоматизація управлінської діяльності.

Тема 4. Кадровий менеджмент в медичних закладах.

Управління трудовими відносинами у фармацевтичних організаціях. Робочий час та час відпочинку. Мотивування праці. Заохочувальні та компенсаційні виплати в процесі трудової діяльності. Правове регулювання праці, трудової дисципліни та трудових суперечок.

Тема 5. Управління трудовим потенціалом в медичних закладах.

Сучасна фармацевтична освіта в Україні. Багатоступенева безперервна фармацевтична освіта. Номенклатура посад фахівців з фармацевтичною освітою. Підготовка та атестація фахівців. Управління фармацевтичними кадрами

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Борщ В.І., Рудінська О.В., Кусик Н.Л. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я: навчальний посібник / В.І. Борщ, О.В. Рудінська, Н.Л. Кусик. Херсон: Олді+, 2022. 264 с.
2. Борщ В.І. Управління закладами охорони здоров'я. Херсон : Олді-плюс, 2020. 391 с.
3. Борщ В. І. Сучасна парадигма системи управління персоналом закладу охорони здоров'я. Проблеми системного підходу в економіці. 2019. Вип. 1 (1). С. 73-79. URL: http://www.psaе-jrnl.nau.in.ua /journal/1_69_1_2019_ukr/11.pdf
4. Менеджмент і маркетинг у фармації: навчально - метод. посіб. / уклад. О.Г. Чирва, О.В. Гарматюк; МОН України, УДПУ . Умань: Візаві, 2018. 217 с.
5. Мнушко З.М., Мусієнко Н.М., Ольховська А.Б. Практикум з менеджменту та маркетингу у фармації. Ч. I Менеджмент у фармації: Навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл./ Х.: Вид-во НФаУ; Золоті сторінки, 2017. 144 с.
6. Основи менеджменту. Теорія і практика : навч. посіб. / Г.Є. Мошек, І.П. Миколайчук, Ю.І. Палеха, Ю.В. Поканєвич, А.С. Соломко, О.В. Коваленко, Н.В. Коваленко, В.С. Ціпуринда, Г.П. Сиваненко, О.І. Белова; за заг. ред. проф. Мошека Г.Є. Київ : Вид-во Ліра-К, 2017. 528 с.
7. Основи менеджменту: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укладачі: Т.В. Лазоренко, С.О. Пермінова. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021. 166 с.
8. Фармацевтичний менеджмент. Практикум / уклад. Л.М. Унгурян, І.Б. Петкова та ін.; Одеса: ОНМедУ, 2019. 100 с.
9. Громовик Б. П. Фармацевтична логістика : фокус на допомозі пацієнту : монографія / Б. П. Громовик, Л. М. Унгурян. Львів: РАСТР-7, 2013. 212 с.
10. Інформаційний менеджмент. Навч. посібник. Рекомендовано МОН України / Кобилін А. М., Самородов Б. В., 2018. 216 с.
11. Косач І. А. Ділове адміністрування: менеджмент організацій та управління змінами. Навчальний посібник / І. А. Косач, Л. С. Ладонько, І. В. Калінько. Київ: Кондор Видавництво, 2014. 217 с.
12. Крикавський Є. В. Дейнега І. О. Маркетинговий менеджмент: навч. посібник. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2015. 254 с.
13. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: Навч. посібник.- 2-е вид. доп. і перероб. Львів: НУ "Львівська політехніка" (Інформаційно-видавничий центр "Інтелект+" Інституту післядипломної освіти), "Інтелект-Захід", 2017. 352 с.

Додаткова:

1. Ахламов А.Г., Кусик Н.Л. Економіка та фінансування охорони здоров'я: навчально-методичний посібник. Одеса: ОРІДУ НАДУ при Президентові України, 2011. 134 с.
2. Баєва О.В., Чебан В.І. Економіка та підприємництво в охороні здоров'я: навчальний посібник. Чернівці: БДМУ, 2013. 360 с

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра організації та економіки фармації

3. Кремінь Ю.І. Наукове обґрунтування професійної ролі фармацевтичного фахівця на засадах положень Всесвітньої організації охорони здоров'я та Міжнародної фармацевтичної федерації в умовах трансформації українського суспільства : дис. ... д-ра філософії : [спец.] 226, 22 / Ю.І. Кремінь. Львів, 2023. 278 с.
4. Наукове проектування ефективного механізму регулювання і саморегулювання фармацевтичної діяльності в Україні.: автореф. дис. ... д.філософ : 226 - Фармація, промислова фармація / О. Б. Панькевич ; Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2021.
5. Ольховська А. Б. Теоретико-методичні аспекти формування механізму антикризового управління маркетинговими комунікаціями фармацевтичних підприємств / А. Б. Ольховська, В. В. Малий // Управління, економіка та забезпечення якості в фармації. 2019. № 1 (57). С. 41-50.
6. Olkhovska A., Malyi V., Nessonova M. & Chehrynets A. (2020). Methods of assessment of quality of partnership relations between pharmaceutical market entities in the medicine promotion system on the basis of multicriterial choice. ScienceRise: Pharmaceutical Science, (6 (28), 85–92. <https://doi.org/10.15587/2519-4852.2020.222252>

Електронні ресурси:

1. <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/>
2. <https://info.odmu.edu.ua/>
3. Законодавство України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>
4. Щотижневник «Аптека» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.apteka.ua/>.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання ситуаційних завдань, оцінювання виконання індивідуальних завдань;
- тестовий контроль: оцінювання виконання тестових завдань за темами.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь у практичному занятті; наводить доцільні практичні приклади. Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані. Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання, впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну креативну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.
Добре «4»	Здобувач бере участь у практичному занятті; висловлює власну думку з розв'язання практичних ситуацій. Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях. Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання, але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра організації та економіки фармації

Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь в практичному занятті; показує пасивну роботу на практичних заняттях. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь у практичному занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.

Форми і методи підсумкового контролю: іспит.

Здобувач допускається до іспиту, якщо він виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Здобувачі заочної форми навчання допускаються до участі в екзаменаційній сесії, якщо вони не мають заборгованості за попередній семестр і до початку екзаменаційної сесії виконали види робіт, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни

Зміст і структура екзаменаційних білетів визначаються рішенням кафедри менеджменту охорони здоров'я та затверджується предметною цикловою методичною комісією з фармацевтичних дисциплін ОНМедУ.

Оцінка за іспит є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з одним десятковим знаком після коми.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота:

- самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, самостійне опанування матеріалу декількох лекцій; підготовка до кожного практичного заняття;
- самостійне виконання індивідуальних завдань, підготовка презентацій для захисту індивідуальних завдань.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра організації та економіки фармації

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнень:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.